

Kopja Informali ta' Sentenza

MALTA

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
GINO CAMILLERI**

Seduta tas-16 ta' Frar, 2007

Citazzjoni Numru. 1855/1998/1

Vanguard Billiard Tables Ltd

vs

Anthony Saliba

Il-Qorti

Rat ic-citazzjoni fejn is-socjeta attrici ppremettiet:

Illi permezz ta' skrittura privata datata 28 ta' Settembru 1988 (Dok A), il-konvenut ircieva b'self minghand is-socjeta' attrici s-somma komplessiva ta' elfejn u sitt mitt lira (Lm2600);

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi mis-somma fuq imsemmija, il-konvenut ghadu debitur fis-somma ta' elf mija sitta u hamsin lira u ghaxar centesmi (LM 1156.10c) li tikkompreni l-interessi kalkolati sal-31 ta' Mejju, 1998;

Illi dan il-kreditu tas-socjeta' tas-socjeta' attrici huwa cert, likwidu u dovut kif jirrizulta mid-dikjarazzjoni guramentata Dok B;

Ghalhekk is-socjeta attrici talbet li l-konvenut jghid ghaliex m'ghandhiex din il-Qorti: -

1. tiddeciedi din il-kawza bid-dispensa tat-trattazzjoni ai termini tal-artikolu 167 tal-Kodici ta' Organizazzjoni u Procedura Civili;

2. tikkundanna lill-konvenut ihallas lis-socjeta' attrici s-somma ta' elf mija sitta u hamsin lira u ghaxar centezmi (Lm1156.10) dovuti kif fuq intqal;

Bl-ispejjez inkluzi dawk tal-ittra ufficjali datata 26 ta' Settembru 1996 u tal-mandat ta' qbid kawtelatorju numru 3184/98 u bl-imghax ulterjuri bir-rata ta' tmienja fil-mija (8%) mill-1 ta' Gunju 1998 sad-data tal-pagament effettiv;

Il-konvenut gie ngunt ghas-subizzjoni;

Rat id-dikjarazzjoni tas-socjeta' attrici debitament konfermata bil-gurament u l-lista tax-xhieda taghha;

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-konvenut fejn gie eccepit :-

Illi fl-ewwel lok il-gudizzju mhux integru stante li Saviour Baldacchino ghandu nteress fil-kawza u dan kif del resto jirrizulta mid-dokumenti esibiti u ghalhekk l-eccipjent ghandu jigi lliberat mill-osservanza tal-gudizzju;

Illi fil-mertu, il-kuntratt li qed tinvoka s-socjeta' attrici di fronte tal-konvenut m'ghadux aktar jorbot bejn il-partijiet

Kopja Informali ta' Sentenza

peress li kif ser jigi ppruvat fil-kors tal-kawza l-istess socjeta' attrici rrinunzjat ghal kull dritt li kellha di fronte ta' l-eccipjent u dan kif ser jigi ppruvat fil-kors tal-kawza;

Illi fi kwalunkwe kaz, fit-termini ta' l-istess ftehim datat 28 ta' Settembru 1988 l-azzjoni li kellha tipproponi s-socjeta' attrici kienet dik ghad-danni u mhux dik biex tirrejalizza s-self moghti;

Illi fl-ahhar nett jigi except li l-ammont mitlub huwa aktar minn dak moghti, dato ma non concesso li t-talbiet attrici huma fondati;

Rat id-dikjarazzjoni tal-konvenut debitament konfermata bil-gurament u l-lista tax-xhieda tieghu;

Semghet ix-xhieda prodotti mis-socjeta attrici;

Rat in-nota ta' eccezzjonijiet ulterjuri tal-konvenut fejn gie except li l-azzjoni hija preskritta ai termini ta' l-artikolu 2156 (f) tal-Kap.16 tal-Ligijiet ta' Malta;

Semghet lill-konvenut u lix-xhieda minnu prodotti;

Rat in-nota ta' osservazzjonijiet tal-konvenut;

Rat li l-kawza giet differita ghas-sentenza;

Ikkonsidrat:

Is-socjeta attrici tghamel referenza ghal skrittura privata tal-28 ta' Settembru 1988 li biha l-konvenut ircieva b'self minghand is-socjeta' attrici s-somma komplessiva ta' elfejn u sitt mitt liri maltin (Lm2600). Is-socjeta attrici tippremetti li il-konvenut ghad ghandu jghati is-somma ta' elf mija sitta u hamsin lira u ghaxar centesmi (Lm1156.10) inkluz l-imghax sal-31 ta' Mejju, 1998. Ghalhekk is-socjeta attrici qed titlob li l-konvenut jigi kundannat ihallas l-imsemmija somma;

Il-konvenut qed jeccepixxi li l-gudizzju mhux integru stante li Saviour Baldacchino ghandu nteress fil-kawza u dan kif

del resto jirrizulta mid-dokumenti esibiti. Fil-mertu il-konvenut jeccepixxi li l-kuntratt in kwestjoni m'ghadux aktar jorbot bejn il-partijiet peress li l-istess socjeta' attrici rinunzjat ghal kull dritt li kellha di fronte ta' l-eccipjent u li, fi kwalunkwe kaz, fit-termini ta' l-istess ftehim l-azzjoni li kellha tipproponi s-socjeta' attrici kienet dik ghad-danni. Fl-ahhar nett eccepixxa li l-ammont mitlub huwa aktar minn dak moghti. L-istess konvenut eccepixxa ulterjorment li l-azzjoni hija preskritta ai termini ta' l-artikolu 2156(f) tal-Kap.16 tal-Ligijiet ta' Malta;

L-ewwel li trid tigi esaminata hi l-imsemmija eccezzjoni ulterjuri tal-konvenut. L-artikolu 2156(f) tal-Kodici Civili jipprovdi li l-azzjonijiet ghall-hlas ta' kull kreditu li gej minn operazzjonijiet kummercjali jaqghu bi preskrizzjoni bl-eghluq ta' hames snin. F'dan ir-rigward giet presentata kopja legali tal-ittra ufficjali presentata mis-socjeta attrici kontra l-konvenut fis-26 ta' Settembru 1996. Jirrizulta ukoll li din l-ittra ufficjali giet debitament notifikata lill-konvenut fit-3 ta' Ottubru 1996. Jirrizulta li l-konvenut ghamel l-ahhar pagament tieghu fit-30 ta' Settembru 1991 u ghalhekk l-imsemmija ittra ufficjali giet presentata qabel l-gheluq tal-imsemmi periodu ta' hames snin li trid il-ligi. Jidher ghalhekk li s-socjeta attrici interrompiet l-istess preiodu preskrittiv. Ghalhekk fi kwalunkwe kas din l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni ma tista qatt tigi akkolta;

Jirrizulta li Saviour Baldacchino, li hu imsemmi fl-eccezzjonijiet tal-konvenut ma ghandux x'jaqsam mal-kwestjoni mertu ta' dawn il-proceduri u ghalhekk ma jirrizultax li l-gudizzju mhux integru. In effett l-istess Saviour Baldacchino jinsemma biss fl-iskrittura in kwestjoni pero' l-istess Baldacchino ma kienx parti ghall-istess skrittura u lanqas ma ffirmha;

Minn nota ta' osservazzjonijiet tal-konvenut jidher li bazikament l-eccezzjonijiet tieghu jirrigwardaw il-kwestjoni jekk il-kuntratt in kwestjoni ghadux jorbot bejn il-partijiet peress li, skond il-konvenut, l-istess socjeta' attrici rinunzjat ghal kull dritt li kellha di fronte ta' l-eccipjent;

Il-konvenut mhux qed jikkontesta l-fatt li huwa ghad ghandu jghati lis-socjeta attrici. Lanqas qed jikkontesta l-quantum li ghandu jghati. Huwa qed jghid li d-dejn in kwestjoni kien gie mahfur mid-direttur tas-socjeta attrici Alfred Schembri;

F'dan ir-rigward il-konvenut ipproducja diversi xhieda li qalu li waqt li huma kienu mal-konvenut fil-pub tal-imsemmi Alfred Schembri gewwa Bugibba. dan Alfred Schembri qal xi kliem lill-istess konvenut liema kliem setghu indikaw li id-dejn in kwestjoni kien qed jigi mahfur. In effett Johan Darmanin qal li Alfred Schembri ghannaq lill-konvenut u qallu biex jinsa kollox. Ray Debattista qal li sema lil Alfred Schembri jghid lill konvenut - "thabbilx rasek, hemmhekk kollox sew". Mauro Azzopardi qal li Alfred Schembri kien avvicina l-konvenut u qallu "milli ghedna m'hemm xejn, insa kollox" u "I look forward li nergghu nibdew nahdmu flimkien." Il-konvenut ukoll ikkonferma din il-cirkostanza u qal li kien avvicinah Alfred Schembri u rrefera ghall-kwestjoni li hija l-meritu ta' din il-kawza;

Jigi puntwalizzatr li l-imsemmia Alfred Schembri cahad li qatt hafer id-dejn in kwestjoni u cahad li qatt qal lill konvenut biex jinsa kollox ghar-rigward tal-istess dejn;

Hu minnu li l-artikolu 1145(c) tal-Kodici Civili jipprovdi li l-obbligazzjonijiet jispicaw bil-mahfra tad-dejn. Hu minnu ukoll li l-ligi ma tirrekjedix xi formalita' partikolari biex id-dejn jinhafer. Pero' tali mahfra trid tirrizulta sufficjentemant pruvata. Fil-kaz in esami dan il-kreditu gie kkreat permezz ta skrittura u ghalhekk hu mistenni li jekk ikun hemm mahfra din ghandha tirrizulta ukoll minn skrittura. Fin-nuqqas ta' tali skrittura, x-xhieda prodotti mill-konvenut mhumiex ghal kollox affidabbli u ghalhekk l-Qorti ma tistax tati kreditu lill dak li qalu dawn l-istes xhieda. Del resto id-direttur in kwestjoni tas-socjeta attrici cahad li huwa qatt hafer id-dejn in kwestjoni. Lanqas ma tirrizulta l-icken raguni ghala d-dejn kellu jigi mahfur. Lanqas ma tirrizulta l-intenzjoni tal-istess Alfred Schembri li d-debitu jinhafer;

Kopja Informali ta' Sentenza

Il-konvenut lanqas ma hu affidabbli. In effett huwa stess ammetta li dwar l-allegata mahfra m'ghndu xejn bil-miktub. L-istess konvenut jghid li kien jaghmel notamenti kull meta kien jghamel pagament. Pero' qal li dawn in-notamenti ma setax jipproducihom peress li kien tilifhom. Ir-raguni li jghati ghaliex tilifhom mhux kredibbli;

In vista tal-premess u fic-cirkostanzi kollha partikolari tal-kaz l-eccezzjonijiet kollha tal-konvenut ghandhom jigu rigettati. Peress li t-talbiet attrici jirrizultaw sufficjentement pruvati l-istess talbiet jimmeritaw li jigu akkolti;

Ghal dawn il-motivi:

Tiddeciedi billi fl-ewwel lok tichad l-eccezzjonijiet kollha tal-konvenut u billi fit-tieni lok tilqa t-talbiet attrici u tikkundanna lill-konvenut ihallas lis-socjeta' attrici s-somma ta' elf mija sitta u hamsin lira u ghaxar centezmi (Lm1156.10) dovuti kif hemm indikat fic-citazzjoni u dana bl-imghaxxijiet kollha legali mill-1 ta' Gunju 1998 sad-data tal-effettiv pagament;

Spejjez kollha kontra l-konvenut.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----